

1. Bölüm

Almanya'da yaşayan avukat Memet Kılıç'la Interpol-Türkiye ilişkileri ve Avrupa'daki hukuki sürecin işleyişine dair bir söyleşi dinleyeceksiniz.

Avukat Memet Kılıç'ın dile getirdiği sorun nedir? Hangi tavsiyelerde bulunuyor? Aldığınız notlardan kısaca özetleyin. (Textproduktion)

2. Bölüm

Aynı radyo programında dinlediklerinizle aşağıdaki bölümleri (1-7) tamamlayın.

1. Evrensel hukuk ilkelerine uymayan ülkelerin İnterpol'ü _____ şikayetler artıyor.
2. Avrupa Birliği ülkeleri İnterpol olarak da bilinen _____ geliştirmişlerdir.
3. Aranan şahıslar, şüpheli teröristler ve cinayet işleyenler hakkında _____
_____ Kırmızı Bülten adı verilmektedir.
4. Kırmızı Bültenle aranan kişiler _____ üçüncü
ülkelere teslim edilebilmektedir.
5. Kendi karşıtlarını ve muhaliflerini Kırmızı Bültenle yurtdışında takip etme
politikası _____.
6. İnterpol raporları ile aranan Türkiye Cumhuriyeti _____
_____ sahiptirler.
7. Havaalanından _____ Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Türkiye'de
_____.

3. Bölüm

Aynı radyo programında dinlediklerinizle aşağıdaki anlatımları karşılaştırın ve iki şıktan [EVET (E) veya HAYIR (H)] birini seçiniz.

1. Avrupa Birliği ülkeleri İnterpol olarak da bilinen Avrupa Haberleşme Sistemini geliştirmişlerdir. (EVET) (HAYIR)
2. Aranan şahıslar, şüpheli teröristler ve cinayet işleyenler hakkında sabıka kaydı, parmak izi, fotoğraf, DNA gibi bilgileri içeren veri tabanlarına İnterpol adı verilmektedir. (E) (H)
3. Kırmızı Bültenle aranan kişiler Avrupa Birliği Vatandaşlığı Sözleşmesi 23. maddesi uyarınca üçüncü ülkelere teslim edilebilmektedir. (E) (H)
4. Bir rejimin karşıtlarını ve muhaliflerini Kırmızı Bültenle yurtdışında takip etme politikası BM tarafından uygulanabilmektedir. (E) (H)
5. Çifte vatandaşlık konusunda hukuki sürecin aksaksız işleyebilmesi için İnterpol tarafından kesintisiz bir yıl yurtdışında ikamet etme koşulu aranmaktadır. (E) (H)
6. İnterpol raporları ile aranan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları avukat aracılığıyla aranıp aranmadıklarını önceden araştırma hakkına sahiptirler. (E) (H)
7. Evrensel hukuk ilkelerine uymayan ülkelerin İnterpol'ü suistimal ettiklerine dair şikayetler artıyor. (E) (H)
8. Havaalanından geri gönderilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları Türkiye'de dava açabilirler. (E) (H)

4. Bölüm

Aşağıdaki metni okuyunuz. Bazı bölümler eksiktir. Çıkarılan kısımları (1-5) alttaki şıklardan (A - G) seçerek yazıyı tamamlayın. İki şık bu yazıya ait değil.

Kadir Has Üniversitesi Ekonomi Bölümü öğretim üyesi Hasan Tekgüç, Türkiye’de eğitime erişimin seyrini ortaya koyduğu makalesinde Türkiye’de eğitime erişimdeki görece geriliğe dikkat çekiyor.

TÜRKİYE’DE OKULLAŞMA VE ORTALAMA EĞİTİM

2014 itibariyle dünyada kişi başına düşen gelirin en yüksek olduğu iki ülke sırasıyla Katar ve Kuveyt’tir (hayat pahalılığı dikkate alındıktan sonra). Ama bu iki ülke genelde kalkınmış ülke deyince ilk aklımıza gelenler arasında değildir. Kalkınma, ne olduğu ve nasıl tanımlanması gerektiği üstünde hiçbir zaman tam olarak anlaşılamayan bir husustur. **(1)** Ayrıca bu yüksek gelire yapabilecekleriniz, özgürlükleriniz kısıtlı olabilir. Dolayısıyla 1900’lerin başından beri kalkınma iktisadı alanındaki eğilim çok boyutlu gelişmişlik endeksleri hesaplayıp ülkeleri karşılaştırmaktan yanadır. Peki, bu kalkınma endeksinin bileşenleri neler olmalı? Filozoflardan ekonomistlere ve OECD gibi uluslararası kurumlara kadar bu konuda kafa yoran pek çok kişi ve kurumun üstünde ortaklaştığı şöyle bir teorik listeden bahsedilebilir: Eğitim, sağlık, gelir, barınma mekanı, sosyal ve politik hayata katılım, istihdam, çevre koşulları ve güvenlik.

Bu endekslerin en bilineni Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı’nın 1990’dan beri düzenli yayınladığı İnsani Gelişmişlik Endeksi’dir (İGE). **(2)** Bu endeksin tepesinde Batı Avrupa ülkeleri, Avustralya ve Yeni Zelanda; en altında ise Afrika ülkeleri ve Afganistan vardır.

Türkiye, 2014 verileriyle hazırlanmış olan 2015 raporunda Lübnan ve İran’ın hemen altında, Sri Lanka, Meksika ve Venezüella’nın hemen üstünde 72. sırada yer almaktadır. Türkiye uluslararası çok boyutlu gelişmişlik karşılaştırmalarında sırf gelir seviyesini göz önüne alan sıralamalara göre aşağılara düşer. **(3)** Diğer bir deyişle Türkiye’yi uluslararası sıralamalarda gelirine nazaran aşağı çeken boyut eğitim boyutudur. Özellikle de 25 yaş üstü nüfusun ortalama okulda geçirdiği süre boyutunda Türkiye dünya 113.’südür. Eğitimciler çoğu zaman Türkiye’yi Batı Avrupalı ülkelerle karşılaştırma eğilimindedirler. Bu karşılaştırmalar hep Türkiye’nin ne kadar kötü durumda olduğunu gösterir.

Türkiye’nin eğitim çıktılarını kendinden daha yoksul, daha kırsal ve daha fazla savaş geçirmiş ülkelerle kıyaslamak zihin açıcı olabilir. Mesela, Türkiye’deki 25 yaş üstü nüfusun ortalama eğitim süresi, Türkiye gibi uzun süre iç savaş yaşayan Sri Lanka kadar olsa Türkiye İGE sıralamasında Rusya ve Uruguay’ın üstünde 50. sırada olacaktı. Eğer Türkiye’nin eğitim istatistikleri yıllar içinde önce Filistinli, sonra Iraklı, şimdi de Suriyeli göçmen ve mültecilere ev sahipliği yapan Ürdün kadar olsa, Türkiye İGE sıralamasında 60. olurdu. Eğer Türkiye’nin eğitim istatistikleri İslam Devrimi, topyekûn savaş, Amerikan ambargosu atlatmış olan ve Türkiye’den çok daha geniş bir yüz ölçümüne sahip İran kadar olsa Türkiye İGE sıralamasında 64. olurdu.

Türkiye’nin eğitim konusundaki bir başka zaafı da cinsiyet eşitsizliğidir. **(4)** İran, Sri Lanka ve Ürdün’de 2014 itibariyle erkek ve kız çocuklar arasındaki beklenen eğitim süresi Batılı ülkeler gibi kız çocuklarının lehinedir.

Türkiye’de örgün (yani uzaktan olmayan) eğitimde net okullaşma oranı (orta ve lise) ne durumda, bir de bu açıdan bakalım. Net okullaşma oranı bir seviyedeki resmi okul yaşında olup, o seviyedeki bir eğitim kurumunda kayıtlı öğrenci oranını gösterir. En göze çarpan gelişme ise 1974 ile 1997 arasında ortaokullaşma oranı yüzde 25’ten yüzde 56’ya yavaş yavaş artarken; 1997 ile 2001 arasında ortaokullaşma oranı 4 yıl içinde önceki 23 yılın performansını eşitleyip bir kere daha yüzde 30 artarak yüzde 86’ya çıkmış. **(5)**

Son yılların eğitim politikaları okullaşma konusunda büyük bir sıçramaya neden olmamıştır, ama toplumun süregiden yapısal dönüşümünden (kentleşme, servis sektörünün öne çıkması, vs.) dolayı artan eğitim talebinin önünde de durmamıştır.

Kaynak: saha 4, Eylül 2016 (Metinde değişiklik yapılmıştır.)

A. Bu endekste sadece üç boyut vardır: sağlık, eğitim ve gelir. İGE’de üç boyutun da ağırlığı eşittir. Sağlık boyutu sadece doğumda beklenen ortalama yaşam süresiyle ölçülür. Gelir boyutu ise yine kişi başına düşen GSMH ile ölçülür. Eğitim boyutunun ise kendi içinde iki göstergesi vardır: bir yanda eğitimini tamamlamış 25 yaş üstü nüfusun ortalama kaç yıl eğitim aldığı, öbür yanda ise okul çağındakilerin, her seviyede o yılki okullaşma oranı hiç değişmese ortalamada kaç yıl eğitim alacaklarını ölçen beklenen ortalama eğitim süresi.

B. Eğer ülkeleri sırf kişi başına düşen GSMH ile sıralasaydık, Türkiye 60. olacaktı. Türkiye’nin İGE sıralamasındaki düşüşünün nedeni sağlık çıktıları da değildir. Sağlık hizmetlerindeki tüm problemlere rağmen ülkeleri sırf doğumda beklenen ortalama yaşama süresine göre sıralasaydık Türkiye 65. olurdu.

C. Bu durum gençlerimiz üzerinde ciddi baskı oluşturmuş durumda. Son yıllarda kliniklere sınav kaygısı, performans kaygısı, depresyon ve çeşitli kaygı bozuklukları sebebiyle başvuran danışanların sayısı çok arttı.

D. İçinde yaşadığımız toplumlar çok kültürlü toplumlardır. Bu toplumlarda profesyonel çevirmenlik kültür ve iletişim uzmanlığı anlamına gelmektedir, dolayısıyla çevirmen her iki dili, köklerinin uzandığı kültürleriyle beraber anlamak ve anladığını anlatabilmek yeteneğine sahip olmalıdır.

E. Buna rağmen Türkiye kişi başına düşen milli gelirine göre eğitim alanında halâ geri kalmış bir ülkedir. Türkiye’yi uluslararası karşılaştırmalarda geriye düşüren esas etken 25 yaş üstü kuşakların görece eğitimsizliğidir.

F. Ama en azından 1990’ların başından beri sadece kişi başına düşen Gayri Safi Milli Hâsıla (GSMH) gibi sırf ekonomik göstergelerden ibaret olmadığı konusunda da ortak bir kanı oluştu. En basitiyle ortalama gelir ülke içinde gelir dağılımı hakkında bilgi vermez; belki de yüksek ortalama gelir saraylarda yaşayan küçük ve çok zengin bir azınlık ile yoksul büyük çoğunluğu gizlemektedir. Veya bu zenginlik korkunç çevre kirliliği pahasına edinilmiş olabilir. Ayrıca bu yüksek gelirle yapabilecekleriniz, özgürlükleriniz kısıtlı olabilir.

G. Türkiye’de 25 yaş üstü nüfusun okulda geçirdiği sürede erkeklerle kadınlar arasında neredeyse 2 yıl fark vardır. Türkiye’deki kadınlar ve kız çocukları erkek akranları kadar okula gitselerdi (okul var ki erkekler gidebilmiş), Türkiye İGE sıralamasında 10 sıra yükselir, 62. olurdu. 2014 itibariyle Sri Lanka’da böyle bir cinsiyet eşitsizliği yok, Ürdün ve İran’da ise kadın erkek farkı yaklaşık bir yıldır.

BÖLÜM	1	2	3	4	5
	F	A	B	G	H

5. Bölüm

Aşağıdaki metni okuyunuz. Bir dizgi hatası sonucunda araya yanlışlıkla karışan ve konuyla doğrudan ilişkisi olmayan cümleleri veya maddeleri üstlerini çizerek ayıklayınız.

Örnek: ~~33. Orada uzakta bir köy var, o köy bizim köyümüzdür.~~
veya

Örnek: 33. Orada uzakta bir köy var, o köy bizim köyümüzdür.

[Uzm. Psk. Didem Üngör](#) - Ruhun Dili Olsa

didem_ungor@hotmail.com

Yaşadığımız Korku ve Kaygı Normal Bir Tepki mi?

1. Havalar ısındı, çiçekler açtı, yaz geldi, deniz sezonu açıldı, tatil başladı...
2. Peki yaz herkes için geldi mi acaba?
3. Toplum olarak zor günlerden geçiyoruz ve bu yaşananların ruh sağlığımızı etkilemesi kaçınılmaz bir gerçek.
4. ~~Yetişkinler farkında olmadan kendi yarım kalmışlıklarını, amaçlarını ve hırslarını kendi çocukları üzerinde gerçekleştirmek istiyorlar. Bu da gençlerimiz için iki, üç hatta daha fazla kat sorumluluk demek.~~
5. ~~Bu dönemde yapılan kontroller, tedaviler, diyet destekleri ve egzersizler ile bu dönemin çok daha üretken ve sağlıklı geçirilebileceği unutulmamalıdır. Tanıda doktor tarafından yapılacak ayrıntılı fizik muayene çok değerlidir.~~
6. Gencinden yaşlısına herkesin bu süreçte travmatik olaylardan ötürü psikolojik olarak kendini rahatsız hissetmesi ve hiç kimsenin kendini güvende hissetmemesi çok normal.
7. Bu durum gençlerimiz üzerinde ciddi baskı oluşturmuş durumda. Son yıllarda kliniklere sınav kaygısı, performans kaygısı, depresyon ve çeşitli kaygı bozuklukları sebebiyle başvuran danışanların sayısı çok arttı.
8. Tehlike karşısında insan iç güdüsel olarak kendini korumaya alır. Böyle durumlarda yaşanan yoğun korku ve kaygının temelinde insanın evrimsel olarak kendini koruma isteği vardır.
9. Kaygı ve korku bizi tehlikelere karşı uyanık tutar, tehlikeleri önlemek ve kendimizi onlara karşı korumak için bizi motive eder, eyleme geçirir.
10. Belirli bir düzeye kadar yaşanan kaygı hayatımızda kabul edilebilir; ancak bu kaygı günlük aktivitelerimizi ve ilişkilerimizi etkilediği noktada bize zarar veriyor demektir.
11. Gençlerin, gerek kendi hayalleri gerek çevresindeki insanların onlardan beklentileri gerek ise bu beklenti içinde yaşadıkları gelecek kaygıları bu tabloyu daha da belirgin hale getirmektedir.
12. Tıpkı şu anda toplumumuzda yaşadığımız yoğun tehdit algısına karşı hissettiğimiz korkunun ve geleceğimiz için hissettiğimiz kaygının normal olması gibi.
13. Ancak bu korku ve kaygının şiddeti gün geçtikçe artıyor, günlük hayatımızı etkileyecek hale geliyor ise durumun ciddiyeti artıyor olabilir.
14. Kaygının ve korkunun şiddetinin artması ne demektir?
15. ~~Bu dönemde sıcak basması, terleme, uykusuzluk, duygudurum bozuklukları (gerginlik, sinirlilik, alınganlık vs) gibi belirtiler görülür ve bu belirtilerin şiddeti ve süresi kişiden kişiye değişiklik gösterir.~~
16. Eğer: Travmatik olay, yani son günlerde yaşadığımız olaylar, gerek gün içerisinde gündüz düşleri olarak gerekse geceleri kabuslar olarak tekrar tekrar yaşanıyorsa,

17. gün içerisinde aşırı uyarılmışlık, telaş, tedirginlik, huzursuzluk, birden ürkme ve sıçrama hali varsa,
18. geceleri uykuya dalamama, ara ara uyanma veya sabahları çok erken saatlerde uyanma gibi uyku bozuklukları yaşıyorsa,
19. travmatik olayı anımsatacak ya da çağrıştıracak durumlardan ve etkinliklerden kaçınılıyorsa, çevredeki küçük değişiklikler ve uyaranlar bile çok şiddetli algılanıyorsa ve tepkiler veriliyorsa, çevreye karşı ilgisizlik, tepkisizlik, keyif alamama ve ilişkilerde ilgi azalması görülüyorsa,
20. çabuk sinirlenme ve öfke patlamaları yaşıyorsa, gündelik olaylarda dikkatsizlik ve unutkanlık artmışsa, gün içerisinde şaşkınlık ve zihin karışıklığı yaşanmaya başladıysa, kalp çarpıntısı, nefes almada güçlük, titreme, uyuşukluk gibi çeşitli bedensel belirtiler oluşuyorsa;
21. tüm bu şikayetler yaşanan travmatik olayın üzerinden 4 hafta geçmesine rağmen yaşıyorsa, sizi koruyan ve eyleme geçiren kaygı artık "sağlıksız bir hal almış ya da almak üzeredir" demektir.
- ~~22. Bunun yanında çok genç, çok yaşlı, bağışıklık sistemi baskılanmış, kanser, KOAH gibi kronik hastalıklara sahip olan kişilerde ise daha ağır seyredebilmekte, üzerine ek enfeksiyonlar binebilmekte ve ciddi sonuçlara yol açabilmektedir.~~
23. Bu noktada çeşitli psikolojik rahatsızlıkların temeli oluşmuştur.
24. Böyle bir tabloda profesyonel destek alınmalı ve destekleyici psikoterapi yöntemleri ile kişinin travmatik olay ile sağlıklı baş etme yöntemleri geliştirmesi üzerine çalışılmalıdır. İhtiyaç halinde psikiyatrist ile iş birliği yapılarak ilaç tedavisi de kullanılabilir.

[Uzm. Psk. Didem Üngör](http://www.psikologdidemungor.com) - www.psikologdidemungor.com - ©Copyright 2017 PembeNar.com

6. Bölüm

Aşağıdaki metni boşlukları doldurarak yeniden yapılandırınız.

Her boşluğa uygun tek bir cevap vardır; bu bir kelime, bir ek ya da ekler bileşeni olabilir. Cevapları doğrudan boşluklara yazın.

Çok Değerli Meslektaşlarım, Çok Sevgili Öğrenciler,

Hacettepe Üniversite _____ Yabancı Diller Yüksek Okul _____ için _____ 1982 yıl _____ kurulan Mütercim-Tercümanlık Bölümü, Türkiye’de aynı yıl kurul _____ ilk iki bölüm _____ birisi olarak eğitime başla _____ zaman henüz ülkemiz _____ Mütercim–Tercümanlığın kendi başı _____ bir statüsü ya da konumu, tarifi bulunmamakta _____. 1980 yılında AB (o zamanki adıyla AT) ile askıya alınmış olan ilişkilerin yeniden rayına oturtul _____ çerçevesinde YÖK ile AT Komisyonu’ _____ ilişkilerin yürütülmesinde aracı olacak Mütercim-Tercümanların AT ölçütlerinde yetiştirilmesi için yap _____ görüşme _____ sonucunda bir _____ Ankara’da, diğeri İstanbul’da olmak _____ 2 üniversite _____ Mütercim-Tercümanlık Bölümlerinin açılmasına karar verildi. Bunun sonucunda da Türkiye’deki yüksek öğrenimde yer alan Mütercim-Tercüman _____ Bölümlerinin öncüsü olan Bölümümüz 1982 yılında ilk öğrenciler _____ aldı. Kuruluş yıllar _____ sıkıntılıydı; yüksek öğrenim düzeyinde ders verecek akademik personel henüz yetişmemiş _____; derslikler, laboratuvar, ofisler ya yoktu ya _____ yetersizdi.

...

Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü, sadece meslek eğitim _____ vermek, tüm Türkiye’de bilimsel ölçütlerde Mütercim Tercüman yetiştirmek _____ kalmamıştır. Çeviribilimde akademik ve öncü çalışmalar ile bu çok disiplinli alan _____ Türkiye’de oluş _____ kök salması _____, araştırmacılar _____ yetişmesinde gerekli zemini ve araçları sağlamıştır.

...

...

Prof. N. Berrin Aksoy (Ph.D)

Kaynak: Hacettepe Üniversitesi Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi, Sayı 21, 2015.
(Metinde değişiklik yapılmıştır.)

Lösung:

Çok Değerli Meslektaşlarım, Çok Sevgili Öğrenciler,

Hacettepe Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulu içinde 1982 yılında kurulan Mütercim-Tercümanlık Bölümü, Türkiye’de aynı yıl kurulan ilk iki bölümden birisi olarak eğitime başladığı zaman henüz ülkemizde Mütercim-Tercümanlığın kendi başına bir statüsü ya da konumu, tarifi bulunmamaktaydı. 1980 yılında AB (o zamanki adıyla AT) ile askıya alınmış olan ilişkilerin yeniden rayına oturtulması çerçevesinde YÖK ile AT Komisyonu’nun ilişkilerin yürütülmesinde aracı olacak Mütercim-Tercümanların AT ölçütlerinde yetiştirilmesi için yaptığı görüşmeler sonucunda biri Ankara’da, diğeri İstanbul’da olmak üzere 2 üniversitede Mütercim-Tercümanlık Bölümlerinin açılmasına karar verildi. Bunun sonucunda da Türkiye’deki yüksek öğrenimde yer alan Mütercim- Tercümanlık Bölümlerinin öncüsü olan Bölümümüz 1982 yılında ilk öğrencilerini aldı. Kuruluş yılları sıkıntılıydı; yüksek öğrenim düzeyinde ders verecek akademik personel henüz yetişmemişti; derslikler, laboratuvar, ofisler ya yoktu ya da yetersizdi. ...

Hacettepe Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü, sadece meslek eğitimi vermek, tüm Türkiye’de bilimsel ölçütlerde Mütercim Tercüman yetiştirmekle kalmamıştır. Çeviribilimde akademik ve öncü çalışmalar ile bu çok disiplinli alanın Türkiye’de oluşup kök salmasında, araştırmacıların yetişmesinde gerekli zemini ve araçları sağlamıştır. ...

Prof. N. Berrin Aksoy (Ph.D)